

Na úvod k dohodě o hospodářském partnerství mezi EU a Japonskem

Zadávání veřejných zakázek

Co je to zadávání veřejných zakázek?

Ústřední, regionální a místní vládní instituce v Japonsku a EU každý rok pořizují – či nakupují – zboží a služby v hodnotě několika miliard eur u soukromých společností. Oznamují zahájení zadávacích řízení na veřejné zakázky, o které se pak mohou společnosti ucházet.

Proč dohoda o hospodářském partnerství mezi EU a Japonskem řeší zadávání veřejných zakázek?

Trhy s veřejnými zakázkami v EU a Japonsku patří k největším na světě.

Odhaduje se, že v rozvinutých ekonomikách, jako je EU či Japonsko, představuje pořizování zboží a služeb státem více než 15 % HDP celkem. Je to velký trh s řadou podnikatelských příležitostí. Většina z nich se nachází na úrovni regionálních či místních vládních institucí a ve stavebních službách.

Podíl zahraničních firem na veřejných zakázkách v Japonsku je však dosud relativně nízký – 3,5 %. V EU se tento podíl různí, nicméně dosahuje přibližně 4,5 %.

Závazky Japonska v rámci Dohody o vládních zakázkách WTO představují teoretickou úroveň přístupu na jeho trh, zdaleka však nedosahují toho, co nabízí EU.

Japonsko navíc interpretuje plnění svých závazků restriktivně, což přístup na trh ještě více omezuje.

Dodavatelé z EU narážejí na japonském trhu s veřejnými zakázkami mimo jiné na tyto problémy:

- extenzivní používání „doložky o bezpečnosti provozu“, aby byli ze soutěže

o veřejné zakázky v železniční dopravě předem vyloučení zahraniční dodavatelé,

- složitá pravidla týkající se zákaznicko-dodavatelských vztahů, jež straní domácím uchazečům,
- požadavky na prokázání předchozího působení na japonském trhu a předchozích zkušeností ze spolupráce s místními partnery, což může odradit nové uchazeče.

Jaké byly cíle EU v rámci této části dohody?

EU chtěla zajistit, aby se v této části dohody obě strany dohodly:

- na pravidlech, které zakazují nespravedlivou diskriminaci jednou stranou vůči uchazečům z druhé strany
- na pravidlech o maximalizaci transparentnosti při zadávání veřejných zakázek, aby se zajistilo, že firmy z EU budou informovány o příležitostech v Japonsku
- na maximalizaci příležitostí pro účast firem z EU v zadávacích řízeních na všech vládních úrovních – ústřední, regionální a místní.

Čeho EU při jednáních dosáhla?

EU získala lepší přístup k zakázkám, které jsou předmětem zadávacích řízení v Japonsku

vyhlášených ústředními, regionálními či místními vládními institucemi.

1. Ústřední vládní instituce

Železnice

Jednou z priorit EU v rámci jednání bylo zajistit lepší přístup na japonský trh s železničním zařízením a infrastrukturou.

Japonsko z velké části souhlasilo, že takovou nabídku učiní, a to zrušením tzv. doložky o bezpečnosti provozu. Jejím účelem bylo údajně zajištění bezpečnosti železniční dopravy v Japonsku, kde často dochází k přírodním katastrofám.

Ve skutečnosti však znemožňovala zahraničním dodavatelům ucházet se o zakázky na dodání vlaků a jiného železničního zařízení.

Japonsko rovněž vyslovilo souhlas s výměnou dopisů ohledně železnic. Současná spolupráce mezi oběma stranami týkající se železnic tak bude zakotvena v dohodě o volném obchodu. Tato spolupráce zahrnuje „průmyslový dialog týkající se železnic“ a „technickou skupinu expertů na železnice“.

Ostatní

Japonsko také souhlasilo s otevřením zadávacích řízení pro uchazeče z EU, která se týkají

- nemocnic a akademických institucí (87 subjektů)
- distribuce elektřiny (29 subjektů)

2. Regionální a místní vládní instituce

Japonsko souhlasilo, že dodavatelům z EU umožní nediskriminační přístup na trh s veřejnými zakázkami ve 48 městech s přibližně 300 000 obyvateli. Celkem to představuje zhruba 15 % obyvatel Japonska.

3. Všechny úrovně vládních institucí

Japonsko mimo to vyslovilo souhlas s několika opatřeními, které kromě jiného:

- umožní spravedlivější posuzování technické způsobilosti a zkušeností společností z EU v případě jejich nabídek v zadávacím řízení na veřejné zakázky v Japonsku,
- zajistí snadnější přístup k informacím o zadávacích řízeních,
- stanoví nové standardy pro opravné prostředky, které mohou uchazeči využít, pokud se domnívají, že s nimi bylo jednáno nespravedlivě.

Tato opatření jdou nad rámec Dohody o vládních zakázkách, jejímiž signatáři je 49 členů WTO.

Co nabídla EU Japonsku?

EU vyslovila souhlas s částečným otevřením svého trhu se zařízením pro městskou veřejnou dopravu, jako jsou vlaky a signalizační zařízení pro systémy metra a zařízení pro železniční systémy. EU rovněž poskytne Japonsku lepší přístup k veřejným zakázkám zadávaným městy (obecními úřady), který je rovnocenný s přístupem, jenž Japonsko nabídlo EU

EU-JAPONSKO

DOHODA O HOSPODÁŘSKÉM PARTNERSTVÍ